

02 Dumnezeu

- Dumnezeire (Godhead)
- Trinitate (nu Treime, pătrime...)
- Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt

Lecția anterioară a fost despre Revelație. Ea vine uneori în conflict cu rațiunea. A accepta prin credință ceea ce îți este descoperit prin revelație nu înseamnă să lași creierul la intrare. Ci că înțelegi că suntem limitați: bolnavii din salon își dau cu părerea ce ar trebui să facă doctorii, furnicile țin tratate despre imaginația omenească.

Există paradoxuri. Ele nu sunt ilogice. Paradoxul este un enunț contradictoriu și, în același timp, demonstrabil sau raționament aparent just care duce la concluzii contradictorii, ce nu pot fi considerate nici adevărate, nici false. Este o părere pe lângă cea asumată inițial. Pot fi perspective diferite, date incomplete, inconsecvențe etc.:

- Soarele apune sau așa îl vedem noi?
- Australianii de ce nu amețesc, că stau cu capul în jos?
- O furnică minusculă aflată pe un vapor uriaș simte înclinările navei?
- Cum se poate calcula 1-2?
- Ce a fost la început, oul sau găina?
- Se poate face un cerc pătrat?

Biblia nu aduce argumente pentru a explica existența lui Dumnezeu. Ci pornește de la un fapt în sine: „La început Dumnezeu a făcut cerurile și pământul” (Geneza 1:1). Înțelegem că cerurile și pământul (și tot ce este în ele), au avut un moment zero. Că pentru ele a existat un început. Dar, înainte de acest început, Dumnezeu era, plănua, putea să facă (și a făcut).

Eu sunt Cel ce sunt. Fundamental este textul biblic unde Dumnezeu Se prezintă lui Moise (care mai departe trebuia să-L prezinte poporului): „Eu sunt Cel ce sunt” (Exodul 3:14). El nu este făcut, nu a existat ceva care să-L facă, să-L determine, să-L delimiteze. El are existența în Sine. Există, pur și simplu. De aceea nu se poate pune întrebarea „Dar pe Dumnezeu cine L-a făcut?” De ce? Pentru că El nu a fost făcut, ci El a făcut toate lucrurile. Despre întrebarea „Există Dumnezeu?” se poate spune că este similară cu aceea a unor vase de lut care, într-o discuție în atelier, se întreabă dacă există sau nu Olarul.

Atribute divine: veșnic (Alfa și Omega, Cel dintâi și Cel de pe urmă; Isaia 44:6; 48:12; Apocalipsa 1:11,17); neschimbător (Maleahi 3:16); dragoste (1 Ioan 4:8,16); transcendent (Isaia 55:8,9).

Activități divine: Preștiință; Creație; Prezență; Providență

Trei plus unu lucruri capitale:

1. Dumnezeu este **bun** (Exodul 34:6)
2. Dumnezeu îi **iubește** pe oameni (Ioan 3:16)
3. Dumnezeu este **blând** (episodul cu Ilie, 1 Împărați 19:11,12)

4. Se vorbește și despre **mânia** lui Dumnezeu (Romani 1:18 sau Mânia... Mielului în Apocalipsa 6:16), o mânie care nu este izbucnirea de furie, necontrolată a omului, ci este reversul dragostei lui Dumnezeu. Este ca mânia medicului în fața virusului mortal, o acțiune justificată de dragostea față de pacient.

Isus Hristos

- Îl cunoaștem cu acest nume de la Betleem înapoi (Matei 2; Luca 2)
- Dar a existat din veșnicii (Ioan 1:1)
- El a fost Creatorul tuturor lucrurilor (Ioan 1:3)

Spunem despre Isus că a avut o natură umană și una divină. **A fost om:** s-a născut din femeie, a crescut, a dormit, a mâncat, a băut, a suferit, a murit. **A fost Dumnezeu:** s-a născut supranatural (din Duhul), a făcut minuni, a înviat. Cele două naturi nu se confundă, dar așa cum spune Einstein despre o altă dualitate ce nu se poate explica pe deplin, despre lumină (wave-particle duality): "It seems as though we must use sometimes the one theory and sometimes the other, while at times we may use either. We are faced with a new kind of difficulty. We have two contradictory pictures of reality; separately neither of them fully explains the phenomena of light, but together they do". Dualitatea naturii luminii a fost numită de Niels Bohr "duality paradox".

Formula SAFE este aceasta: Isus este om adevărat și Dumnezeu adevărat, este fiu al Mariei și fiu al lui Dumnezeu, este născut dintr-o femeie peste care S-a coborât Duhul lui Dumnezeu.

Afirmații cruciale ale lui sau despre Isus

1. Isus - **Eu sunt** (Ioan 8:24, 28, 58 și 13:19. Foarte concret și interesant 18:6)
2. Isus este **oglinzirea** slavei Lui, **întipărirea** ființei Lui (Evrei 1:3)
3. În El locuiește trupește **toată plinătatea** Dumnezeirii (Coloseni 1:19; 2:9)
4. Isus fără păcat - 1 Petru 2:22; 2 Corinteni 5:21; 1 Ioan 3:15; Evrei 4:15; Ioan 8:46; Ioan 14:30

Isus Hristos și-a asumat un rol, așa cum un regizor are toată imaginea filmului, știe exact ce vrea de la actori, cum ar trebui ei să joace și, la un moment dat, el însuși intră în scenă, își asumă un rol. El e încă regizor. Dar e și actor. Poate și cameraman. Sunt roluri diferite. La început au fost doi regizori dar, la un moment dat, unul din ei își asumă un rol. Se va supune el primului? Chiar dacă un regizor nu poate fi simultan toate trei, la momentul botezului lui Isus avem o întreită prezentă:

- În apă este Isus Hristos, în trup, fiind botezat de Ioan
- Din ceruri coboară Duhul Sfânt peste El, ca un porumbel
- Din ceruri se aude glasul Tatălui care confirmă că Isus este Fiul Său Preaiubit

Duhul Sfânt

- Apare prima oară în Biblie fix la Creație (Avem deci pe Dumnezeu „la început”, alături de care era Cuvântul, vezi Ioan 1:2, și alături de care este Duhul, vezi Geneza 1:2).
- Duhul Sfânt Se coboară peste Maria (Luca 2)
- Nașterea noastră din nou este... din Duh (Ioan 3)
- Duhul mijlocește pentru noi cu suspine negrăite (Romani 8:26)

- Cincizecimea - coborârea Duhului, darurile, roada Duhului (Faptele apostolilor 2; Galateni 5, 1 Corinteni 12:4-11)
- Ce zice bisericilor Duhul (Apocalipsa 2-3)

Avem un singur Dumnezeu sau mai mulți? Biblia vorbește despre un plural și un singular (unitar) în același timp. Dumnezeu e primul care vorbește despre Sine la plural „Să facem om după chipul nostru” (Geneza 1:26). Este un chip, este o asemănare „a noastră”. În același timp, Dumnezeu este cel care cere, în chiar prima poruncă „să nu ai alți dumnezei în afară de Mine” (Exodul 20:1)

Convențional spunem că avem **un singur Dumnezeu manifestat în trei persoane**. În Biblia avem suficiente afirmații despre un Dumnezeu care ni se prezintă ca fiind Tatăl, despre Cuvântul care S-a întrupat și care este Fiul Lui, și despre Duhul Sfânt care este un Alt Mângâietor.

În Biblie Dumnezeu nu spune: „măi băieți, Eu sunt greu de înțeles”; nici Isus nu spune că Divinitatea înseamnă lucruri grele, de cunoscut cu meditații și studii doctorale. Nu că n-ar fi așa, ci că nu e o prioritate asta în cuvintele Scripturii, nu cunoașterea teoretică, ci cunoașterea relațională! Mai degrabă Isus e mirat de încăpățânarea noastră, de limitarea în care ne complacem. Nu e vorba că L-am putea înțelege deplin pe Dumnezeu, ci că putem și ar trebui să acceptăm tot ceea ce ne spune El despre Sine, căutând să credem pentru a cunoaște.

În teologie se spune:

Dacă vrei să explici doctrina Trinității, îți vei pierde mintea (adică e complicată, suntem limitați, ajungi la paradoxuri sau absurdități). **Dacă nu crezi doctrina Trinității, îți vei pierde sufletul** (adică ajungi să negi afirmații clare ale Scripturii, vezi cele din Ioan, de mai jos.)

Afirmații excepționale din Ioan:

Preexistența lui Isus

- Natură: 1:1 La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu.
- Înainte de lume: 1:2 El era la început cu Dumnezeu; 17:24 Tu M-ai iubit înainte de întemeierea lumii; 17:5 Și acum, Tată, proslăvește-Mă la Tine Însuși cu slava pe care o aveam la Tine înainte de a fi lumea.
- Înainte de Betleem: 8:58 Adevărat, adevărat vă spun că, mai înainte ca să se nască Avraam sunt Eu.

Creator

- 1:3 Toate lucrurile au fost făcute prin El, și nimic din ce a fost făcut n-a fost făcut fără El.

Întruparea

- 1:14 Și Cuvântul S-a făcut trup, și a locuit printre noi...

- 3:13 Nimeni nu s-a suit în cer, afară de Cel ce S-a coborât din cer, adică Fiul omului...
- 3:31 Cel ce vine din cer este mai presus de toți.
- 6:38 M-am coborât din cer
- 6:62 Dar dacă ați vedea pe Fiul omului suindu-Se unde era mai înainte?
- 8:23 Voi sunteți de jos. Eu sunt de sus. Voi sunteți din lumea aceasta. Eu nu sunt din lumea aceasta.
- 16:27 Ați crezut că am ieșit de la Dumnezeu.

Din cer și înapoi în cer

- 13:3 De la Dumnezeu a venit și la Dumnezeu Se duce
- 16:28 Am ieșit de la Tatăl și am venit în lume; acum las lumea și Mă duc la Tatăl.
- 20:17 Încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Spune-le că Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu și Dumnezeul vostru.
- 17:8 Ei au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit.
- 17:13 Acum Eu vin la Tine.

Cine-L poate cunoaște pe Dumnezeu? (un Dumnezeu!)

- 1:18 Singurul Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.
- 6:46 Nu că cineva a văzut pe Tatăl, afară de Acela care vine de la Dumnezeu; da, Acela a văzut pe Tatăl.
- 8:55 Eu Îl cunosc bine și, dacă aș zice că nu-L cunosc, aș fi și Eu un mincinos ca voi.

Duhul Sfânt

- 1:32 Am văzut Duhul coborându-Se din cer...
- 4:24 Dumnezeu este Duh
- 20:22 După aceste vorbe a suflat peste ei și le-a zis: „Luați Duh Sfânt!”

Relația Isus-Tatăl-Duhul Sfânt

- 3:34 Acela pe care L-a trimis Dumnezeu vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu-l dă Duhul cu măsură.
- 14:15 Eu voi ruga pe Tatăl și El vă va da un alt Mângâietor, care să rămână cu voi în veac, și anume Duhul adevărului.
- 14:26 Mângâietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu.
- 15:26 Când va veni Mângâietorul, pe care-L voi trimite de la Tatăl, adică Duhul adevărului, care porcede de la Tatăl, El va mărturisi despre Mine.
- 16:7 Dacă nu mă duc Eu, Mângâietorul nu va veni la voi, dar, dacă Mă duc, vi-L voi trimite.
- 16:8 Și când va veni El, va dovedi lumea vinovată în ce privește păcatul, neprihănirea și judecata.
- 16:13 Când va veni Mângâietorul, Duhul adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul, căci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi tot ce va fi auzit și vă va descoperi lucrurile viitoare.
- 7:39 Duhul Sfânt încă nu fusese dat, fiindcă Isus nu fusese încă proslăvit.

Relația lui Isus cu Tatăl

- 5:23 Toți să cinstească pe Fiul cum cinstesc pe Tatăl
- 10:30 Eu și Tatăl una suntem.
- 10:38 Să știți că Tatăl este în Mine și Eu sunt în Tatăl.
- 12:45 Cine Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine.
- 14:20 În ziua aceea veți cunoaște că Eu sunt în Tatăl Meu.
- 14:9 Cine M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl.
- 14:10 Nu crezi că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine?
- 14:11 Credeți-Mă că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine.
- 14:28 Tatăl este mai mare decât Mine.
- 17:11 Ei să fie una, cum suntem și noi.
- 17:21 Mă rog ca toți să fie una, cum Tu, Tată, ești în Mine și Eu, în Tine, ca și ei să fie una în Noi.

Isus ca Dumnezeu

- 5:18 Zicea că Dumnezeu este Tatăl Său și Se făcea, astfel, deopotrivă cu Dumnezeu.
- 10:33 Nu pentru o lucrare bună aruncăm noi cu pietre în Tine, ci pentru o hulă și pentru că Tu, care ești om, Te faci Dumnezeu.
- 19:7 El trebuie să moară pentru că S-a făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu.
- 20:28 Toma l-a zis: „Domnul meu și Dumnezeul meu!”